

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Брюксел, 4 октомври 2012 г. (09.10)
(OR. en)**

14232/12

**ENFOPOL 292
CULT 116
ENFOCUSTOM 93**

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ „I/A“

От: Генералния секретариат

До: Корепер/Съвета

№ предх. док.: 11402/2/12 REV 2 ENFOPOL 189 CULT 99

Относно: Проект за резолюция на Съвета относно създаването на неофициална мрежа от правоприлагащи органи и експерти, компетентни в областта на паметниците на културата (EU CULTNET)

1. На заседанията си от 11 юли и 5 септември 2012 г. работна група „Правоприлагане“ обсъди предложението на председателството за създаване на неофициална мрежа от правоприлагащи органи и експерти, компетентни в областта на паметниците на културата, както и горепосочения проект за резолюция на Съвета.
2. На заседанието си от 5 септември 2012 г. работната група постигна съгласие по проекта за резолюция на Съвета, поместен в приложението, с резерви за разглеждане, внесени от делегациите на DE, NL и UK. Междувременно тези резерви бяха оттеглени.
3. Във връзка с това към Корепер се отправя молба да прикани Съвета да одобри проекта за резолюция на Съвета относно създаването на неофициална мрежа от правоприлагащи органи и експерти, компетентни в областта на паметниците на културата (EU CULTNET), във вида, в който е поместен в приложението.

**Проект за резолюция на Съвета
относно създаването на неофициална мрежа от правоприлагащи органи и експерти,
компетентни в областта на паметниците на културата
(EU CULTNET)**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО СЧИТА, че посегателствата срещу паметниците на културата като цяло и по-конкретно незаконният трафик на крадени паметници на културата са тежки престъпления поради това, че представляват заплаха за цивилизацията, както и поради своя международен и трансграничен характер,

КАТО ОСЪЗНАВА значението на културното наследство за всички общества, имайки предвид различните рискове, свързани с увреждане и загуба, на които е подложено културното наследство,

КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД Стокхолмската програма — „Отворена и сигурна Европа в услуга и за защита на гражданите“¹, чиято цел е да направи Европа по-сигурна и да опази сигурността на гражданите, както и да разшири и стимулира сътрудничеството в областта на правоприлагането с цел по-ефективна борба с онези форми на престъпност, които имат типично трансграничен характер,

КАТО ИМА ПРЕДВИД:

— дял V от ДФЕС относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие, и по-специално член 87 от него, който засяга полицейското сътрудничество, обединяващо всички компетентни органи на държавите членки, включително полицейските, митническите и други специализирани правоприлагащи служби в областта на предотвратяването, разкриването и разследването на престъпления,

— Директива № 93/7/ЕИО на Съвета от 15 март 1993 г.², в която се определят процедурите за връщане на паметници на културата, незаконно изнесени от територията на държава членка,

¹ ОВ С 115, 4.5.2010 г., стр. 1.

² ОВ L 74, 27.3.1993 г., стр. 74, изменена с Директива 96/100/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 февруари 1997 г. (ОВ L 60, 1.3.1997 г., стр. 59) и с Директива 2001/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2001 г. (ОВ L 187, 10.7.2001 г., стр. 43).

— Регламент (ЕО) № 116/2009 на Съвета от 18 декември 2008 година относно износа на паметници на културата³, в който се гарантира, че износът на такива предмети подлежи на единен контрол на външните граници на Европейския съюз,

— заключенията на Съвета на Европейския съюз относно превенцията и борбата с незаконния трафик на предмети на културата⁴,

— заключенията на Съвета относно предотвратяването и борбата срещу престъпления, засягащи предмети на културата⁵

— заключенията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план за културата за периода 2011—2014 г.⁶,

КАТО ИЗТЪКВА значението на Конвенцията на ЮНЕСКО за мерките, насочени към забрана и предотвратяване на незаконен внос, износ и прехвърляне на правото на собственост на културни ценности, подписана на 17 ноември 1970 г., както и Конвенцията на UNIDROIT за откраднати или незаконно изнесени предмети на културата, подписана на 24 юни 1995 г., като важни инструменти за укрепване на защитата на световното културно наследство,

КАТО ИМА ПРЕДВИД решението на Съвета от 6 април 2009 г. за създаване на Европейска полицейска служба (Европол)⁷ и решението на Съвета от 28 февруари 2002 г. за създаване на Евроюст с оглед засилване на борбата със сериозната престъпност⁸, доколкото с тези решения на двете агенции се възлага компетентност в областта на незаконния трафик на паметници на културата, включително антики и предмети на изкуството, както и решението на Съвета от 20 септември 2005 г. за създаване на Европейски полицейски колеж (ЕПК) като агенция на ЕС със задача, *inter alia*, да предоставя специализирано обучение на полицейски служители в борбата с трансграничната престъпност⁹,

КАТО ПРИЗНАВА дейността, извършена от такива международни организации като Интерпол, Службата на ООН по наркотиците и престъпността (UNODC) и ЮНЕСКО в областта на борбата с престъпленията срещу паметниците на културата,

³ ОВ L 39, 10.2.2009 г., стр. 1.

⁴ 14224/2/08 CRIMORG 166 ENFOPOL 191.

⁵ 17541/11 ENFOPOL 415 CULT 111 ENFOCUSTOM 143 UD 337.

⁶ ОВ С 325, 2.12.2010 г., стр. 1.

⁷ ОВ L 121, 15.5.2009 г., стр. 37.

⁸ ОВ L 63, 6.3.2002 г., стр. 1.

⁹ ОВ L 256, 1.10.2005 г., стр. 63.

КАТО ПРИЗНАВА, че различните европейски и международни инструменти и инициативи, насочени към координиране на дейностите по правоприлагане и укрепване на сътрудничеството между съответните служби в областта на откраднатите паметници на културата, вече дават осезаеми резултати,

КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД резултатите от проведената през есента на 2011 г. международна съвместна митническа операция „COLOSSEUM“ за борба с незаконната търговия с паметници на културата¹⁰, и по-специално препоръката за създаване на мрежа от експерти в областта на незаконната търговия с паметници на културата с цел подобряване на обмена на информация и експертен опит и активизиране на практическото сътрудничество,

КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ дейностите, развивани в рамките на финансирания от ЕС текущ проект „Psyche“, що се отнася до модернизирването на базата данни на Интерпол „Откраднати предмети на изкуството“, която е важен инструмент за разширяване на обмена на информация между държавите членки, както и с трети държави и съответните организации,

КАТО ОТБЕЛЯЗВА, че Европейският съюз е важен регион на произход, транзитно преминаване и местоназначение на паметници на културата,

КАТО ОТЧИТА необходимостта от бърз и сигурен обмен на информация и споделяне на добри практики между държавите членки с цел ефективна борба с престъпленията срещу паметниците на културата,

СТИГА ДО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО, че е необходимо да се предприемат по-нататъшни мерки за по-ефективно предотвратяване и борба с престъпленията срещу паметниците на културата, по-специално чрез създаването на форум за обмен на информация с неоперативен характер, експертен опит и добри практики в рамките на Европейския съюз и чрез улесняване на контактите между съответните правоприлагащи органи на държавите членки, и следователно:

¹⁰ 10515/12 ENFOCUSTOM 45 ENFOPOL 159.

ПРИВЕТСТВА създаването на неофициална мрежа от правоприлагащи органи и експерти, компетентни в областта на паметниците на културата (EU CULTNET), основаваща се на звената за контакт за предотвратяване и борба с престъпленията срещу паметниците на културата, които вече са били определени¹¹ за целите на укрепването на координацията на национално равнище между правоприлагащите органи и органите в сферата на културата и частни организации (напр. магазини за антики, аукционни къщи, онлайн търгове),

ПОДЧЕРТАВА, че мрежата следва да сътрудничи със съответните национални органи, както и със съответните международни организации като Интерпол и ЮНЕСКО и с трети държави, в областта на културното наследство и да допълва действията, осъществявани от съществуващите структури на Европейския съюз, въз основа на действащите инструменти на ЕС, както и на усилията на тези международни организации, когато това е възможно и юридически допустимо. Мрежата не следва да дублира работата на съществуващите групи или да се намесва във висящи процедури за правоприлагане и инструменти и процедури за съдебно сътрудничество, напр. чрез обмен на следствени данни, включително лични данни. Обменът на лични данни, разузнавателни данни или следствени данни може да се осъществява само ако това е предвидено в националното право на съответната държава членка и е одобрено от подходящи агенции, както и ако се извършва посредством съществуващите и сигурни официални канали за обмен на информация като, наред с други, мрежата на Европол „SIENA“ и базата данни на Интерпол „Откраднати предмети на изкуството“;

ОТБЕЛЯЗВА, че правоприлагането и съдебното сътрудничество между държавите членки е уредено в съответните действащи инструменти, както и че създаването на неофициална мрежа не засяга тези разпоредби,

ПРЕДЛАГА мрежата да има следните цели:

- 1) да се гарантира, че държавите членки са информирани на стратегическо равнище за борбата с престъпленията срещу паметниците на културата,

¹¹ 6390/1/12 REV 1 ENFOPOL 31.

- 2) да се идентифицира и обменя, в съответствие с правилата за защита на данните, информация с неоперативен характер относно престъпните мрежи, заподозряни в участие в незаконна търговия с крадени паметници на културата, с цел да се определят връзките между такива мрежи и други форми на (организирана) престъпност и да се набележат маршрути, дестинации, *modus operandi* и тенденции и видове престъпни дейности, в тясно сътрудничество с различните национални и международни заинтересовани страни,
- 3) да се набележат показатели за трансгранична или дори вътрешна престъпна дейност във връзка с престъпленията срещу паметниците на културата,
- 4) да се подобри обменът на информация, както и приносът за изследванията за оценка на риска и заплахите, когато е подходящо,
- 5) да се обменя информация относно системите на правоприлагане във всяка държава членка и да се определят евентуални правни и практически пречки за осъществяването на трансгранично сътрудничество,
- 6) да се обменят добри практики (т.е. нови технологии и др.), оперативен експертен опит и методи за набелязване на приоритети,
- 7) да се обменя информация относно аукционни къщи и уебсайтове, използвани за търгуване с предмети, които са част от културното наследство,
- 8) да се споделят добри практики относно процедурите за регистриране на престъпления срещу паметниците на културата, което ще подобри сравнимостта и съгласуваността на информацията, когато това е възможно,
- 9) да се обмислят, чрез обмен на добри практики, начини за опростяване на процедурите за регистриране на изчезнали паметници на културата в националните бази данни на държавите членки, както и начини за адаптиране на тези бази данни към базата данни на Интерпол „Откраднати предмети на изкуството“, като се отчитат добрите практики и техники, установени в рамките на финансирания от ЕС проект „Psyche“,
- 10) да се насърчава използването на съществуващите системи, напр. базата данни на Интерпол „Откраднати предмети на изкуството“ и мрежата на Европол „SIENA“ за обмен на информация относно престъпления срещу паметниците на културата,

- 11) да се осъществява принос към по-доброто, по-бързо и по-ефективно използване на официалните канали за обмен на информация и за сътрудничество като Европол, Еврюост, Интерпол, ЮНЕСКО, Световната митническа организация и др.,
- 12) да се осъществява принос за организирането на провеждани от ЕПК съвместни дейности за обучение на служители и следователи, компетентни в областта на паметниците на културата, и този аспект да се отчита при изготвянето на програми за обмен и при разработване на други инструменти на ЕПК, също в сътрудничество със съответните други партньори, напр. ЮНЕСКО и Европейската мрежа за съдебно обучение,
- 13) да се изготви, в сътрудничество с Интерпол, наръчник за по-ефективна борба с престъпленията срещу паметниците на културата в съответствие със заключенията на Съвета относно предотвратяването и борбата срещу престъпления, засягащи предмети на културата¹²,
- 14) да се осигури координация в рамките на Европейския съюз с цел поставяне на акцент върху специфичните за ЕС области, които будят загриженост, и да се постигне мултиплициращо действие с насочване на потребностите и исканията на държавите членки или на членуващите организации,
- 15) да се разработи стратегия за борба с престъпленията срещу паметниците на културата и да се изготви план за действие с конкретни действия, насочени към принос в борбата с тази форма на престъпност,
- 16) да се разгледат, когато е подходящо, съществуващите национални правни рамки на държавите членки в областта на борбата с престъпленията срещу паметниците на културата като отправна точка за обмен на добри практики и сътрудничество,

¹² 17541/11 ENFOPOL 415 CULT 111 ENFOCUSTOM 143 UD 337.

ПРЕДЛАГА дейностите на мрежата да бъдат организирани по следния начин:

- 1) всички държави членки, както и Комисията, Европол, Евроюст и Европейският полицейски колеж, се приканват да участват в мрежата,
- 2) съответните международни организации като Интерпол, ЮНЕСКО, Световната митническа организация и Службата на ООН по наркотиците и престъпността също се приканват да участват в мрежата,
- 3) следва да се обмислят специфични договорености за сътрудничество с трети държави относно опазването на културното наследство и борбата с международния трафик, както и относно процедури за връщане на крадени предмети,
- 4) митническите органи на държавите членки се приканват да участват в мрежата с оглед на правомощията им за наблюдение и контрол на движението на стоки, пресичащи външните граници на Европейския съюз,
- 5) мрежата следва да възприеме мултидисциплинарен подход, ползвайки се от експертния опит на органите в областта на предотвратяването на престъпления, местните власти, местните партньорства, научно-изследователските институции и неправителствените организации в държавите членки и други съответни органи и организации, и следва да координира дейността си с експертната група, която ще бъде сформирана по силата на работния план за културата за периода 2011—2014 г.,
- 6) заседанията на мрежата следва да се провеждат при необходимост. Вероятно мрежата би заседавала два пъти в годината (при всяко председателство),
- 7) председателството ще координира дейностите и ще председателства заседанията на мрежата. Първото заседание на мрежата ще бъде организирано и председателствано от кипърското председателство,
- 8) мрежата редовно ще информира компетентните структури в Съвета относно дейността си, както и относно последващите действия, предприети по съответните заключения на Съвета в областта на борбата с незаконния трафик и престъпленията срещу паметниците на културата,

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА да обмисли въпроса за предоставянето на финансова помощ за дейностите на мрежата, набелязани в плана ѝ за действие, напр. чрез насърчаване на сформиранието на съвместни екипи за разследване и съвместни митнически и полицейски операции като „JCO COLOSSEUM“, в рамките на наличните средства,

ПРИКАНВА ЕВРОПОЛ да предостави практическа помощ на мрежата, напр. като използва платформата за експерти на Европол и като насърчава използването на „SIENA“,

ПРИКАНВА ЕПК да продължи да организира дейности за обучение и да обмисли разработването на допълнителни инструменти за подготовка в областта на паметниците на културата, като постави особен акцент върху своята програма за многостранен обмен, разработване на общи учебни програми, модули за електронно обучение или онлайн семинари, с цел стимулиране на сътрудничеството и разширяване на обмена на знания и добри практики между държавите членки в областта на паметниците на културата.
